

ПРИМЕРНИ СЛУЧАИ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ

СЪДЪРЖАНИЕ

НАСОКИ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ	2
Натиск от адвокати на страна – случай едно	2
Интерес към дело от председател на съд – „бързина“ – случай две	4
Натиск, извън правораздавателната система – случай три	4
Накърняване на независимостта чрез злоупотреба с правомощия на административен ръководител – случай четири	5
Натиск от страна по дело - случай пет	7
Натовареността, като инструмент за влияние върху независимостта - случай шест	8
Натиск при участие в конкурс - случай седем	9
Натиск от съдия от по-горен съд – „бързина“ – случай осем	10
Натиск, идващ от главния прокурор – случай девет	10
Опит за въздействие, идващ от страна по дело – случай десет	12
Натиск при участие в процедура по избор на административен ръководител - случай единадесет	13
Случай дванадесет	14

НАСОКИ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ

По всеки примерен случай, обърнете внимание:

1. от кого идва натиска;
2. как се е почувствал съдията;
3. какво е помогнало на съдията;
4. как са реагирали институции и законово създадени механизми;
5. евентуални предложения за подобряване на институционалните механизми.

Натиск от адвокати на страна – случай едно

Случаят е от период малко преди 2020 г. със съдия в районен съд. Делото е имало политически оттенък, а искането към съда е било странно. Такива са били и доказателствените искания. Още преди съдията да се е произнесъл по доказателствените искания, в първото открито съдебно заседание адвокатите на ищеца са започнали да се държат провокативно спрямо съдията. Наложило се е съдията да излезе в болничен поради заболяване на детето му и адвокатите са търсили от ръководството на съда болничния, за да го проверят.

След като съдията е отхвърлил доказателствени искания на ищеца, адвокатите на ищеца са започнали да правят необосновани искания за отвод. Адвокатите на ищеца са подали и искова молба срещу съдията за вреди от неправилно недопускане на доказателствени искания, нарушено право на защита. Впоследствие ищецът е уведомил съда, че не е упълномощавал адвокатите за подаването на подобна искова молба. Исканията за отвод и личностните нападки са продължили.

Адвокатите на ищеца са подали срещу съдията до етичната комисия на по-горния съд два сигнала. Разглеждането на първия е продължило около осем месеца. След приключването на разглеждането му, е бил подаден и втори сигнал. ЕК е разглеждала двата сигнала общо за около година. През това време съдията е участвал в конкурс за повишение в по-горен съд.

Съдията е отхвърлил предявения иск. Ищецът е подал въззивна жалба, но след като въззивният съд е отхвърлил доказателствените искания на ищеца, жалбата е била оттеглена и въззивното производство е било прекратено.

Съдията не се е отвел и е разгледал делото. Преценил е, че делото се е използвало за тормоз върху него, дискредитиране и избор на съдия. Изисквали са се усилия от него да разгледа безпристрастно делото. Особено опасно според него би било, ако той е започнал да се автоцензурира.

Съдията е уведомил ръководството на съда. То е писало до съответния адвокатски съвет, който не е предприел нищо. Съдията одобрява действието на ръководството на съда, но преценява, че ръководството не само е трябвало да пише на АС, но и да излезе с публична позиция по случая. Тогава е било възможно и АС, а и евентуално ВСС да реагират.

Етичната комисия е действала много, много бавно и неадекватно. Според съдията сигналът е бил очевидно неоснователен и се е използвал за оказване на натиск върху съдията, а ЕК е следвало много бързо да прекрати производството по него.

Дори да не го е прекратила, ЕК е трябвало да изчака съдията да разгледа делото и едва тогава да изисква становище от него и да разговаря с него, защото като не го е направила, тя е увеличавала възможността за автоцензура от съдията. Важното според съдията в такава ситуация е да се гарантира неговата независимост и безпристрастност, а, ако той е сбъркал при разглеждането на делото, както въззивният съд, така и ЕК е могло да реагират след като съдията е приключил разглеждането на делото.

Вместо това ЕК е разгледала два сигнала, искала е становище на съдията и го е изслушвала, докато той е разглеждал делото, като е работила по-случая около година. Съдията е с впечатлението, че членовете на ЕК са се страхували да не би срещу тях да бъде подаден сигнал. ЕК е действала мудно, като обяснението е било натовареността ѝ.

ЕК е следвало да бъде по-ефективна. Има проблем с подбора на членове на ЕК (мотивацията им), обучението им, както и времето, което имат за работа си за ЕК.

Според съдията би следвало да се помисли и:

- за промяна в Етичния кодекс в частта му за компетентността;
- разписването на ясна процедура, по която етичните комисии да действат. Както липсата на ясна процедура, която ЕК да следват, така и сегашните норми на Етичния

кодекс в частта компетентност дават възможност за недобросъвестно упражняване на права в ущърб на независимостта и безпристрастността на съдиите.

Интерес към дело от председател на съд – „бързина“ – случай две

Съдията е разглеждал дело, по което не е допуснал забавяне. При съдията е отишъл заместник-председател на съда, който не е ръководелотделението, в което е работил съдията. Заместник-председателят е обяснявал на съдията колко е било важно делото да приключи бързо. До председателя на съда е имало писмен сигнал за забавяне на производството по делото. По делото не е била подавана нито молба от страна, с която да е искала по-бързо разглеждане на делото, нито молба за определяне на срок при бавност.

Съдията се е почувствал, че е в много неловка ситуация. Той не е виждал никакъв смисъл от действието на заместник-председателя, защото, ако съдията ненужно е ускорил производството по делото, това е щяло да бъде сигнал за страната, целяща го, че това е начинът да постигне целеното – като говори с ръководството на съда. Това накърнява авторитета на съдията, разглеждащ делото, а така и на правосъдието.

Натиск, извън правораздавателната система – случай три

В районен съд в малък град по телефона се е обадила жена, представяща се като секретарка на министъра на правосъдието. Тя е съобщила, че на следващия ден в съда са щели да пристигнат проверяващи от МП на конкретен съдия. Съдията е информирал председателя на окръжния съд и е попитал, дали му е била известна тази проверка. Председателят е отговорил, че не е знаел нищо за проверка. Председателят е изразил подозрение, че някой ще се опита да въздейства на съдията по конкретно дело и го е посъветвал, веднага след проверката да го уведоми.

На следващия ден в съда са пристигнали двама мъже с автомобил. Те са се представили, че единият е бил шофьор на министъра на правосъдието, а другият – служител на НСО. Поводът за посещението е бил разглеждано дело в районния съд срещу служител на НСО, който е предизвикал ПТП – блъснал е възрастен човек с каручка. Посетителите са

настоявали пред съдията за оправдателна присъда, защото в противен случай това е щяло да съсипе кариерата на подсъдимия. Бдителна деловодителка е записала регистрационния номер на автомобила, с който са пристигнали двамата мъже.

След като съдията е уведомил председателя на окръжния съд за същността на „проверката“, последният се е свързал с директора на Национална служба „Полиция“ и е настоявал за проверка, дали наистина автомобилът е бил на МП и каква е била ролята на служителя на НСО. В конкретния момент е имало сериозно напрежение между МВР и НСО по друг повод. Последвала е бърза комуникация между директора на полицията и този на НСО. Срещу служителите на НСО е било образувано и дисциплинарно производство, а съдията е бил призован за свидетел. След като опитът за въздействие върху съдията е станал известен и на министъра на правосъдието, той се е обадил на председателя на окръжния съд и го е упрекнал, че не се е обадил първо на него, а направо на директора на полицията. Председателят му е отговорил, че е искал първо да провери, дали някой не е злоупотребявал с името на министъра на правосъдието, а всъщност е използвал напрежението между МВР и НСО, за да не се потули случаят „вътрешноведомствено“.

Накърняване на независимостта чрез злоупотреба с правомощия на административен ръководител – случай четири

Случаят е от апелативен съд от края на 2017 г. и е медийно известен. При подготовка за предстоящо открито съдебно заседание съдията-докладчик е установил, че от докладваните му за четене негови дела липсва едно, което по информация от деловодството е било изискано от председателя на съда. По-късно през деня и това дело е било занесено на съдията-докладчик. То е било свързано с фалита на „КТБ“ АД и е било със значителен материален интерес – за огромен дълг, обезпечен с ипотека на централата на самата банка. При разглеждането на делото в насроченото заседание то е било отложено поради неизготвена експертиза.

Няколко дни по-късно съдията и останалите членове на състава са получили заповед от председателя на съда за персонални промени в различни съдебни състави. Една от тези промени е била „размяната на места“ на съдията-докладчик и самия председател на съда.

Съдията-докладчик е бил преместен в досегашния състав на председателя на съда, а последният е отивал на мястото на съдията-докладчик в досегашния му състав. Освен „размяна на състави“ заповедта е постановявала и „размяна на висящите дела“ – всеки преместен е поемал досегашните дела на предходния член на съответния съдебен състав. По този начин председателят на съда е поемал и делото, спрямо което по-рано е проявил интерес – това, свързано с „КТБ“ АД.

Заповедта е била изненадваща за всички членове на досегашния състав на съдията-докладчик, нито един от които не е бил заявявал искане за подобна промяна, нито пък е бил предварително уведомен за същата. Освен това заповедта не е била обусловена от „традиционното“ за подобен вид размествания поемане на председателско място в новия състав от преместения съдия, който дори е бил „понижен“ в реда на старшинството – от втори член в състава е станал трети член.

Съдията-докладчик е реагирал остро и емоционално на направената промяна, като с официално писмено заявление е поискал отмяна на издадената заповед, изтъквайки съмненията си, че тя се е правила единствено с оглед интереса на председателя към въпросното дело. Председателят не е откликнал на искането и не е отменил заповедта. Впоследствие друг съдия е разгласил случая медийно, вследствие на което са били образувани служебни проверки от ИВСС и ВКС. Същите са завършили със заключения за извършено нарушение от председателя на съда относно спазването на чл. 9 ЗСВ и реда за разпределение на делата. Не се е стигнало обаче до дисциплинарно производство – при гласуване в ИВСС не се е постигнало мнозинство за внасяне на искане до ВСС, а по искането от председателя на ВКС в СК на ВСС не се е постигнало мнозинство за образуване на производство.

Поради медийния шум председателят на съда, а и останалите членове на състава, са се отвели от разглеждането на въпросното дело, което е било разпределено на друг съдебен състав. Месеци по-късно новият състав е приключил разглеждането на делото и е постановил решение, което е влязло в сила, като необжалвано.

Междувременно, председателят на съда е завел срещу съдията-докладчик дело за обида и клевета във връзка с твърденията по заявлението – от частен характер по НПК. След едногодишно разглеждане, вкл. прехвърлянето му на съд в друг апелативен район,

същото е приключило на две инстанции с прекратяване поради недопустимост на производството на основание чл. 132 от КРБ.

Съдията е възприел целия случай за административен произвол, насочен към осигуряване на резултат по определено дело и изпълнение на поръчка. Той е възприел липсата на адекватна реакция от ВСС като „чадър“ и „замазване“ на случая. Завеждането на дело срещу него съдията е възприел за личен реваншизъм, целящ и „смразяващ ефект“ спрямо него и останалите съдии – въдеще да не си помислят да реагират срещу подобни действия на административното ръководство, защото ще им се случи същото и ще имат много неприятности.

Натиск от страна по дело - случай пет

Случаят е от периода около 2018 г. В малък районен съд едната страна е поискала отвод на съдията, който е разглеждал делото. Съдията е отказал, тъй като не е виждал никакви основателни причини да се отведе. След края на открито заседание, но преди страните да са напуснали съдебната зала, един от свидетелите, присъствали в залата, се е доближил до съдията, който все още е бил на съдийската банка. Съдията е направил знак на останалите хора в залата да останат. Свидетелят е попитал съдията за нея и близките му, като е посочил многозначително своето състояние, а свидетелят е бил в инвалидна количка. Съдията е възприел случилото се като заплаха и я свързал с отказа му да се отведе от разглеждането на делото. Впоследствие съдията е получил различни заплахи по различни канали. Основно те са били насочени срещу личността му, но и срещу негови близки.

Съдията първо е споделил с колегите си от същия съд, а после е подал сигнал до Инспектората на Висшия съдебен съвет (ИВСС), Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет (СК на ВСС) и ГД „Охрана“ към МП. На съдията е била назначена охрана, което продължило шест месеца, но не е било образувано досъдебно производство за заплахите, които съдията е получил. Съдията е бил изслушан от СК на ВСС.

Четири години по-късно едната страна по описаното дело е била убита. След убийството се разкриват данни за убития като брокер на влияние в съдебната власт. След убийството му се появяват твърдения за досъдебно производство, водено срещу

магистрати за заплахи. Макар първоначално да се появяват твърдения, че гореописаният случай е част от това досъдебно производство, всички материали, свързани със съдията са били отделени и изпратени по компетентност на местната прокуратура, което не е позволявало да се разкрие обективната истина. Липсвал е резултат и по двете досъдебни производства, а убийството на брокера на влияние в съдебната власт не е било разкрито.

Съдията е бил повторно обект на заплахи, насочени срещу личността му и срещу близките му и отново е бил обект на охрана. Охраната е била свалена без предупреждение, след като лице с психично заболяване е било посочено за източник на многобройните заплахи.

Натовареността, като инструмент за влияние върху независимостта - случай шест

Случаят е от периода след 2020 г. Съдии в натоварен съд в страната са се оплаквали от високата натовареност. Те няколкократно са се опитвали да поставят въпроса пред административния ръководител на съда и са му предлагали конкретни мерки за справяне с натовареността, но резултат не е имало. Съдиите са събрали подписи за свикване на извънредно общо събрание. Административният ръководител е успял да свика общо събрание само три дни преди общото събрание, насрочено по инициатива на съдиите. Общото събрание, свикано от председателя, е гласувало срещу провеждането на общото събрание, инициатирано от съдиите.

Срещу съдиите, иницирали общото събрание, е започнала серия от действия на административния ръководител на съда – проверки по дела, искания за обяснения, предложения за дисциплинарни наказания и наказания. Съдиите са обжалвали успешно всички наложени им наказания.

Докато са действали дисциплинарните наказания, на тези съдии не им е било изплатено допълнително трудово възнаграждение в съответствие с чл. 5, ал. 2, т. 7 от Правилата за определяне и изплащане на средства за допълнително трудово възнаграждение (ПОИСДТВ), приети от ВСС.

Натиск при участие в конкурс - случай седем

Случаят е от периода след 2020 г. Съдия от въззивен съд, разглеждащ дела с голямо значение за обществото и страната, е бил номиниран от колегите си в отделението и съда за участие в процедура за избор на ръководител. Съдията е приел номинацията и е подал документи за участие в процедурата. Сред съдиите е имало очаквания в процедурата или в последващ такъв да участва и съдия, който не е бил подкрепян от съдиите в отделението.

След подаването на документите, Комисията по професионална етика (КПЕ) към СК на ВСС е следвало да даде свое становище за съдията, номиниран от колегите му. Затова КПЕ е изисквала информация от Върховна касационна прокуратура (ВКП) за наказателни производства, водени срещу съдията, както и от Инспектората към ВСС (ИВСС) за проверки спрямо него. И от ВКП и от ИВСС е била получена информация, че спрямо съдията не е имало такива.

След получаването на информацията от ВКП обаче, прокурор от окръжна прокуратура е подал до КПЕ писмо, в което е описал, че съдията, номиниран от колегите му, е бил обект на прокурорски проверки, свързани с:

- откриването на мобилния номер на съдията сред контактите в телефонния номер на обвиняем, който е бил бивш служител на правоохранителните органи;
- преди да започне работа в съда, съдията е работил като адвокат и като такъв е заверил „вярно с оригинала“ копие на документ, за който впоследствие е било установено, че е бил неистински;
- съдията не е бил декларирал членството си в неправителствена организация – спортен клуб. Въз основа на тази информация КПЕ е дала отрицателно становище за съдията, номиниран от колегите му.

Съдията не е знаел нищо за подобни проверки. Чувството за справедливост на съдията е било засегнато, както и доброто му име. Затова той е решил да действа открито и бързо, като за това е бил окуражен и от свои колеги съдии. Така той е поискал с официални заявления до прокуратурите, цитирани в писмото на прокурора от окръжна прокуратура, информация дали срещу него е имало подобни проверки. Отговорите са били отрицателни и съдията ги е представил на КПЕ заедно със заявлението за прекратяване на членството си в неправителствената организация. Съдията е поискал изслушване от КПЕ и е бил

изслушан. КПЕ е дала второ становище за съдията, което е било положително, и той е продължил участието си в процедурата за избор на ръководител.

Според съдията това, което му е помогнало в случая, е било:

- решението да се защити;
- откритата му и навременна реакция;
- съхраняването на документи, свързани със статута му на съдия, в случая заявлението му за прекратяване на членството му в неправителствената организация.

Натиск от съдия от по-горен съд – „бързина“ – случай осем

Случаят е от периода около 2015 г. със съдия от окръжен съд. Делото е било на пострадал от пътно-транспортно произшествие срещу застраховател по гражданска отговорност на причинител и е било с международен елемент. Съдията го е разглеждал с нормална бързина, но е следвало чрез съдебна поръчка да събере приложимото право. Това е отнемало време.

Скоро след образуването на делото, съдия от ВКС е започнал да се интересува от бързото разглеждане на делото. Съдията-докладчик и съдията от ВКС са се познавали отдавна и са били в нормални отношения.

На третото или четвъртото запитване от съдията от ВКС съдията-докладчик се е почувствал притиснат. Също така е искал ясно да покаже, че не му е било приятно и не е приемал за нормално негови колеги да се интересуват от дела, които той е разглеждал. Затова съдията-докладчик е написал детайлно определение. В него той е описал какви действия е извършвал по делото, на кои дати, както и, че съдия от ВКС няколкократно се е интересувал от бързото разглеждане на делото, което според съдията-докладчик вече е накърнявало безпристрастността му, и се е отвел от разглеждането на делото.

Натиск, идващ от главния прокурор – случай девет

В седмицата преди провеждането на отчетно–изборно общо събрание на съсловна съдийска организация, на което предстои да бъде избран нов управителен съвет,

пресцентърът на прокуратурата публикува съобщение. В него е обявено, че главният прокурор е изпратил предложение на Инспектората към Висшия съдебен съвет за извършване на проверка за забавянето на изготвяне на мотиви към присъда, постановена преди около четири месеца от състав на Софийски градски съд, с която подсъдимият - народен представител - е оправдан по повдигнато обвинение за сключена неизгодна сделка. В прессъобщението е посочено, че срещу оправдателната присъда е бил подаден протест и забавянето на мотивите е възпрепятствало реализирането на наказателната отговорност на подсъдимия чрез разглеждане на делото от въззивния съд.

В съобщението не е било посочено името на съдията, от данните за предмета на делото и подсъдимия, по несъмнен начин се е установявало, че съдията е бил тогавашният председател на управителния съвет на същата съсловна организация, която многократно е критикувала дейността и професионалните качества на тогавашния главен прокурор.

От страна на Софийски градски съд е било публикувано съобщение, в което се е посочвало, че:

- материалите по делото са били близо 100 тома и мотивите към присъдата са били в процес на изготвяне;

- делото е било със фактическа сложност;

- досъдебното производство е продължило четири години, което е било осем пъти повече от допустимото, тъй като според НПК срокът за приключването му е бил двумесечен, като е можел да бъде удължен само до четири месеца. Същевременно, разглеждането на делото в първоинстанционния съд е продължило около две години.

След изготвянето на мотивите към оправдателната присъда, делото е било изпратено на Апелативен съд – София, който е потвърдил присъдата на Софийски градски съд. Прокуратурата не е протестирала пред Върховния касационен съд решението на апелативния съд.

Проверката на Инспектората е завършила с отказ да бъде образувано дисциплинарно производство, тъй като не е било установена неоправдана забава при изготвянето на мотивите към присъдата на Софийски градски съд.

Съгласно журналистическо разследване, по време на мандата на тогавашния главен прокурор, той е внасял сигнали до Инспектората към Висшия съдебен съвет само по отношение на съдии.

Опит за въздействие, идващ от страна по дело – случай десет

Съдия, който предстои да проведе първото заседание по дело за причиняване по непредпазливост на смърт на малолетно лице при пътно-транспортно произшествие получава позвъняване по стационарния телефон в кабинета си около 30 минути преди началния час на съдебното заседание. При проведения разговор обажданият се представя като защитник на подсъдим по предстоящо дело и информира съдията, че са постигнали договорка с прокурора за сключване на споразумение за прекратяване на наказателното производство, каквото тогава действащият процесуален закон е допускал. Съдията отговаря, че в такъв случай следва споразумението да бъде представено в съдебното заседание, за да бъде разгледано от съда. Защитникът уточнява, че се обажда с молба заседанието да започне с 15 минути преди насрочения час, за да бъде разгледано споразумението без присъствието на роднините на пострадалия, тъй като те са с етнически произход, който предполага, че ще са изключително емоционални.

Съдията заявява на защитника, че разглеждането на делото ще започне в часа, за който е насрочено откритото съдебно заседание. Съдията уведомява защитника, че отправената „молба“ представлява склоняване към нарушаване на служебни задължения, част от които и са даване на възможност на пострадалите да се конституират като частни обвинители и граждански ищци в производството, и като такива да изразят необходимо съгласие за прекратяване на наказателното производство със споразумение.

След откриване на съдебното заседание, председателят на съдебния състав докладва разговора, проведен по инициатива на защитника на подсъдимия, и заявява, че намира за необходимо да сезира съвета на адвокатската колегия за поведението на адвоката – неин член, както и че очаква присъстващият прокурор да се самосезира, с оглед евентуалната съставомерност на поведението на защитника на подсъдимия. След това председателят на съдебния състав се самоотвежда от по-нататъшно участие в производството, предвид възможността да бъде разпитан като свидетел в евентуално наказателно или дисциплинарно производство срещу защитника на подсъдимия, както и с оглед направения

опит за въздействие от последния, който поставя под въпрос безпристрастността на съдията в съдебното производство по делото.

Впоследствие съдията не е информиран срещу съответния адвокат да е образувано дисциплинарно производство, нито да е образувано наказателно производство за опита за склоняване за нарушаване на служебните му задължения.

Натиск при участие в процедура по избор на административен ръководител - случай единадесет

Случаят е от началото на 2025 г. Съдия от административен съд решава да се кандидатира за председател на съда и подава документите си за участие в процедурата по избор. Скоро след това направо от съдебна зала в кабинета му го посещава и. ф. председател на съда и му заявява, че член на Съдийската колегия на ВСС го е помолил да му предаде да се оттегли от конкурса, защото в противен случай ще получи нула гласа. При разговора съдията категорично е заявил, че няма да оттегли заявлението си за участие в конкурса, а за натиска ще подаде сигнал и ще оповести публично случая при изслушването в Съдийската колегия на ВСС. Това е изплашило и. ф. председателя на съда, който се е опитал да разубеди съдията с твърдения, че това би било зле за него и за имиджа на съдебната власт. Следобед същия ден и. ф. председателят на съда отново е посетил съдията в кабинета му, като му съобщил, че е говорил с члена на СК на ВСС, който е казал, че само се е бил пошегувал.

Засегнат от упражнения му натиск, съдията е решил, че е бил длъжен да му противодейства, тъй като в противен случай би загубил себеуважение. Той е обсъдил случилото се със свой колега и на следващия ден е подал сигнал в ГД „Борба с организираната престъпност“, който е бил препратен на Комисията на противодействие на корупцията.

Служители на КПК са започнали проверка и след завършването ѝ по искане на съдията са му изпратили писмо, че в резултат на същата е било установено неправомерно поведение на лице по чл. 6, ал. 1, т. 7 от ЗПК, т.е. на изборния член на СК на ВСС. Въз основа на това писмо съдията е поискал отвод на въпросния член на СК на ВСС.

По материалите от проверката в СГП е било образувано досъдебно производство. Малко преди изслушването на съдията от СК на ВСС във връзка с участието му в конкурса

за председател на съда, разследващ инспектор от КПК е призовал съдията по телефона за разпит като свидетел в деня на насроченото изслушване в СК на ВСС и непосредствено след изслушването. Съдията е изразил готовност да се яви за разпит в деня на изслушването му от СК на ВСС и веднага след него. Впоследствие обаче разследващият инспектор от КПК е уведомил съдията, че вместо на определената дата, разпитът е щял да бъде проведен по-рано – около седмица преди изслушването на съдията от СК на ВСС.

В резултат на това трима служители на КПК са пътували около 300 км, за да разпитат съдията преди датата на насроченото изслушване от СК на ВСС като при разпита са го запознали с отговорността по чл. 198 от НПК за разгласяване на материалите от досъдебното производство. Така към момента на изслушването от СК на ВСС, съдията вече е бил свидетел и като такъв не е могъл свободно да разгласява факти, свързани с разследването, дори пред СК на ВСС. Насроченото заседание на СК е било отложено именно поради висящото досъдебно производство, което междуременно е било прекратено от прокурора.

Случай дванадесет

1. Първи сблъсък

През октомври 2012 г. съдията е бил командирован в НО на голям районен съд на състав от около 200-300 дела. Докато се запознава с делата, съдията установява процесуални нарушения и връща на прокуратурата около 100 дела, като около 95% от тези негови актове са били потвърдени от окръжния съд.

Тогава заместник-районен прокурор определя двама прокурори, които да заседават със съдията. Прокурорите са започнали да се конфронтират със страните и съдията.

Няколко седмици по-късно, адвокати са споделили на съдията, че по дела на съдията, е имало забрана от прокуратурата за сключване на споразумения. Също така дори при присъди, отговарящи на исканията на прокуратурата, тя е подавала протести.

Това е затруднявало ефективното разглеждане на дела и съдията е започнал да забавя произнасяния. На 15-я ден от постановяване на присъдите, съдията е започнал да получава питания от прокуратурата дали мотивите към присъдите са били изготвени.

По-късно, съдията установява, че двамата прокурори, с които е заседавал, са подавали до Инспектората към ВСС сигнали за това, дали той си е изготвял актовете в срок. Тези сигнали не са довели до наказание за съдията.

По-късно, заместник-районният прокурор става временно изпълняващ функциите председател на районния съд, в който е работил съдията. Той налага на съдията дисциплинарно наказание забележка заради връщане на прокуратурата на дело. ВСС е потвърдил наказанието, а ВАС го е отменил.

След това същият председател на районния съд е предложил съдията за дисциплинарно уволнение. Образувано е било производство и съдията е доказал, че са били обективни причините за неизготвяне на делата в срок. Съдията не е бил наказан.

2. Натискът

Съдията е разглеждал дело, което е приключило със споразумение, но съдията е отказал да постанови отнемане на автомобила на подсъдимия. С акта, с който съдията е отказал да постанови отнемане на автомобила, той е приел, че отнемането на автомобила е противоречало на Конституцията и правото на ЕС. Подсъдимият е бил публична личност. Това дело е било първо, по което съдията се е произнасял относно отнемане на автомобил, а след него е имал още няколко такива дела, по които е приемал същото.

Прокуратурата е протестирала акта на съдията. Въпреки това, прокурор е направил изявление в медиите, че съдията е обявил правна норма за противоконституционна. Това не е било вярно. Съдията само е приел, че нормата не е съответствала на Конституцията и на правото на ЕС и не я е приложил. След това в определена група медии са били публикувани статии и изказвания на политици, че съдията е приложил двоен стандарт, което е насочвало недоволството към съда.

Прокуратурата е образувала проверка по сигнал от сдружение, в който се е изразявало недоволство от акта на съдията. Сигналът не е бил подписан, но въпреки това прокурор е образувал проверка. В постановлението за образуване на проверката прокурорът е обсъждал, дали съдията правилно е бил приложил закона, както и е правил квалификации на съдията. По проверката са били извършени оперативно-издирвателни мероприятия.

Съдията е научил за проверката след като е получил писмо, с което прокурорът е изисквал всички произнасяния на съдията по конкретния текст от НК. Съдията е бил притеснен от факта, че спрямо него е била извършвана прокурорска проверка заради това как е бил приложил закона. Той е уведомил най-близките си, че е било възможно да му бъде повдигнато обвинение. Ситуацията е била стресираща за съдията; опасявал се е, че е могъл да бъде задържан и обвинен; чувствал се е дискредитиран, а е държал на доброто си име като съдия.

Съдията е разговарял с няколко колеги. С тяхна подкрепа той е решил:

- да уведоми ВСС, че е бил проверяван заради постановен акт, по който делото е било висящо, въпреки че прокуратурата е протестирала акта на съдията;
- макар публичността да е била чужда за съдията, той е решил оповести случая в медиите, защото е преценил, че така ще защити от една страна доброто си име, а от друга ще се предпази от евентуален произвол, а е било възможно и да предизвика положителна реакция от институциите.

СК на ВСС не е събирала кворум, за да разгледа случая, докато ПК на ВСС е излязла с позиция в защита на прокуратурата. Едва след позицията на ПК на ВСС, СК на ВСС е предприела някакви действия.

Реакцията на СК на ВСС е била несвоевременна и неадекватна. СК на ВСС: не е сезирала етичната комисия на прокуратурата; не е сезирала прокуратурата за извършено престъпление. СК на ВСС само е декларирала, че прокурорската проверка срещу съдията е била за това как е било формирано вътрешното убеждение на съдията и как той е приложил закона.

Според съдията би следвало да се въведе гражданска отговорност за магистратите за случаите на умишлена злоупотреба със служебно положение. Така според съдията ще се ограничат случаите на образуване на прокурорски проверки и повдигане на обвинения без да има достатъчно доказателства за извършено престъпление.